

UVOD

Predmet izučavanja Međunarodnog poslovnog prava su međunarodni privredni odnosi, kako u sferi prometa roba tako i usluga i svi međunarodni privredni ugovori koji se u vezi sa tim prometom zaključuju između privrednih subjekata iz različitih država. Predmet izučavanja Međunarodnog poslovnog prava su i međunarodna plaćanja, međunarodno sudstvo i međunarodne privredne arbitraže. Pored toga predmet međunarodnog poslovnog prava i njegovog izučavanja su i međunarodne privredne i ekonomske organizacije opštег i regionalnog karaktera. Osim toga, predmet izučavanja Međunarodnog poslovnog prava su i privredne organizacije jedne države koje se kao subjekti javljaju u međunarodnim poslovnim odnosima.

2. NACELA MEDJUNARODNOG POSLOVNOG PRAVA

Mnogi opšti principi medjunarodnog prava, primenjuju se i na medjunarodne privredne odnose, jer se često radi o opste prihvacenim principima – nacelima:

1. Nezavisnosti država; 2. slobode opstanka država i njihovog postojanja; 3. ravnopravnosti država; 4. odgovornosti za pricinjenu stetu i obavezu naknade te stete; 5. dobrovoljnosti; 6. ne mesanja u unutrasnje odnose država; 7. teritorijalnog integriteta; 8. nacelo reciprociteta, odnosno uzajamnih pogodnosti.

Ova nacela, iako su najbliže medjunarodnom javnom pravu i tamo se detaljnije izucavaju, ona su indirektno znacajna i primenjuju se i na odnose medjunarodnog poslovnog (privrednog) prava.

U nacela medjunarodnog prava mogu se istaci i nacela:

1. Slobodne trgovine; 2. slobodnog saobracaja i trgovine; 3. sloboda suvozemnim i vazdusnim komunikacijama; 4. sloboda transfera novca, novcanih vrednosti i dobiti, 5. nacelo najpovlašcenije nacije; 6. nacelo reciprociteta; 7. minimalni sistem; 8. nacelo nacionalnog tretmana; 9. preferencijalni tretman (klauzula povlašćenja položaja); 10. sistem pravicnog tretmana.

2.1 Nacelo slobodne trgovine

Polazi od toga da je slobodna trgovina u principu bez ikakvih ograničenja i zabrana. Slobodna trgovina označava i slobodno formiranje cena, bez uplitanja sa strane, ograničenja od strane države i sl. U vezi sa ovim načelom postavljaju se ustanove koje imaju za cilj da unapredi slobodnu trgovinu ili istu oteža. U tom cilju potrebno je istaci institut monopolja, preferencijala i izjadnacanja. Monopol je kao ustanova, suprotan principu slobodne trgovine. Subjekti koji imaju monopol u sferi proizvodnje, prometa, u dobroj meri ograničavaju slobodnu trgovinu drugim privrednim subjektima. Monopol je ograničenje, a često i isključenje principa slobodne trgovine za neke subjekte, a za druge neograničenu slobodu. Preferencijalni institut, omogućava povlašćeni položaj određenim privrednim subjektima. Država, vrlo često, kada je zainteresovana za uvećanu međunarodnu privrednu saradnju, razmenu sa određenom državom daje domaćim subjektima niz preferencija (povlašćene carinske stope, povoljnijeg režima uvoza) kako bi unapredila robnu razmenu sa određenim privrednim subjektima iz konkretnе države.

Izjadnacanje tretmana poslovnih, privrednih subjekata, predstavlja i cilj savremene trgovine, odnosno slobodne trgovine, gde bi svi privredni subjekti uzivali iste uslove poslovanja. U medjunarodnoj trgovini se smatra da se to postize putem sistema klauzule najveceg povlašcenja, kojom se osigurava podjednako postupanje prema svima.

Sloboda trgovine je u praksi, u izvesnom smislu, pretrpela mnogobrojna ogranicenja, bilo – propisivanjem autonomnih ogranicavajućih propisa od strane jedne države, bilo – mnogim konvencijama od strane dve ili više država. Tako, na primer, na medjunarodnom planu, sloboda trgovine je u određenim oblastima ogranicena ili zabranjena, kao na primer, zabranjena je trgovina opojnim drogama, zatim nekontrolisana trgovina oruzjem, municijom, eksplozivima. Pored toga, na medjunarodnom planu, ne postoji sloboda trgovine sa ljudima, vec naprotiv zabranjena je tzv. „trgovina belim robljem“.

----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU. -----

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com